

Etiske retningslinjer

OUR PURPOSE

*Feeding
the Future*

Innledning

Hos Nutreco er det våre sterke verdier som er veiledende for hva vi gjør og hvordan vi gjør det. Vi bestreber oss alltid på å behandle andre med omtanke, integritet og åpenhet, og forventer at kolleger i hele selskapet etterlever disse prinsippene i det daglige arbeid. Hver og én av oss er nødt til å ta tusenvis av beslutninger på arbeidsplassen hver dag – store og små, enkle og noen ganger mer komplekse. Det er de mer komplekse beslutningene som disse etiske retningslinjene vil hjelpe oss med å håndtere på en fornuftig måte ved å gjøre selskapets retningslinjer tydelige og gi praktisk veiledning.

Jeg er forpliktet til å sikre at vi alle har de verktøyene vi trenger for å hjelpe oss til å handle, ikke bare i tråd med loven, men på en ærlig og etisk måte. De Etiske retningslinjene vil bidra til å holde oss selv og hverandre ansvarlige for både resultatene våre og hvordan vi oppnår dem. De er på linje med SHVs ambisjoner om etikk og etterlevelse og skisserer hva selskapet vårt står for, hvordan vi driver virksomheten, og hvordan vi skal oppføre oss overfor hverandre. Vi henvises også til mer detaljerte retningslinjer, prosedyrer og verktøy som vi i noen tilfeller må konsultere om visse emner som er nevnt i dette dokumentet.

Selv med tydelig veiledning vil vi alltid støte på dilemmaer der det er vanskelig å si hva som er riktig eller feil. Husk at du ikke er alene hvis du står overfor et dilemma – sørg alltid for å diskutere og løse det med hjelp fra andre. Ta med deg dilemmaene dine til å ledelsen på det aktuelle nivået, til personalavdelingen, avdelingen for etikk og etterlevelse (E&C) eller til juridisk avdeling, og la kollegene dine hjelpe deg med å finne den beste veien videre.

En del av etisk adferd er også å ha mot til å si ifra når vi ser adferd som vi vet eller mistenker er feil. Du kan ta kontakt med de samme kollegene og de vil hjelpe deg med å håndtere dilemmaer, eller du kan bruke varslingskanalen vår, «Speak Up» (Si ifra) for å rapportere brudd på retningslinjene våre. Du kan være trygg på at vi ikke tolererer represalier mot personer som rapporterer overtredelser i god tro.

Disse retningslinjene er ment å hjelpe oss alle til å handle på en etisk måte i samsvar med lover og regler, og av den grunn er de en viktig del av ditt ansettelsesforhold med Nutreco. Les dem nøye og still spørsmål dersom noe er uklart, da det er viktig at du forstår retningslinjene fullt ut. Jeg forventer at du følger prinsippene og reglene i alt du foretar deg.

David Blakemore

Administrerende direktør i Nutreco

OUR PURPOSE

*Feeding
the Future*

Hva er de etiske retningslinjene?

Retningslinjene definerer hva vi mener er den rette måten å drive virksomheten. Hvis du alltid handler i samsvar med disse etiske retningslinjene, vet du at du handler i henhold til verdiene og retningslinjene for selskapet og i samsvar med loven.

Hvem er de etiske retningslinjene ment for?

Retningslinjene gjelder for alle ansatte i Nutreco, overalt i hele verden, uavhengig av stilling eller ansiennitet. De gjelder også for alle ansatte som arbeider i fellesforetak som Nutreco har lederansvar for.

Hvordan tilpasser våre etiske retningslinjer vårt formål, verdier og politiske rammeverk?

OUR PURPOSE
*Feeding
the Future*

TRUST INCLUSIVITY
CURIOSITY INTEGRITY PASSION

Vårt formål
Hva vi har som mål

Verdiene våre
Hvordan vi opptrer for
å nå vårt mål

Våre etiske retningslinjer
Standardene våre for
forretningvirksomhet og
personlig adferd

Retningslinjene våre
Detaljerte instruksjoner og prosesser
som hjelper oss å overholde de etiske
retningslinjene

Hva er forventet av meg?

Disse etiske retningslinjene setter høye standarder for integritet og atferd for alle som jobber i Nutreco. Alle ansatte må overholde disse etiske retningslinjene samt tilhørende retningslinjer og prosedyrer.

Som ansatt må du ha kunnskap og være oppmerksom

- Forstå og praktiser kravene i de etiske retningslinjene.
- Lær deg detaljene i retningslinjene som er relevante for jobben din.
- Anerkjenn at selv om noe er vanlig praksis der du jobber eller innenfor de kulturelle normene, skal kravene i de etiske retningslinjene være gjeldende.
- Si ifra dersom du legger merke til eller mistenker at noen har brutt disse retningslinjene.

Andres instruksjoner eller godkjenning er ingen unnskyldning for å gjøre noe galt

- Hvis du blir bedt om eller mottar godkjenning fra ledelsen for å gjøre noe som bryter med de etiske eller andre retningslinjene våre, er det galt, og du må rapportere det umiddelbart.

Som leder bør du drive frem en kultur med etisk atferd

- Vis at du forstår hvor viktig integritet er, ikke bare med ord, men enda viktigere, i handling.
- Forsikre deg om at teammedlemmene dine forstår at forretningsresultatene aldri er viktigere enn å overholde loven og retningslinjene våre.
- Skap et åpent miljø der alle ansatte føler seg vel med å ta opp bekymringer.
- Håndter ansattes bekymringer korrekt og raskt.
- Kommuniser med teamene dine om viktigheten av etterlevelse, med oppriktighet og overbevisning, så ofte du kan.
- Se opp for forretningsprosesser der etterlevelsrisikoer ikke håndteres tilstrekkelig, og rapporter disse til avdelingen for etikk og etterlevelse.
- Handle umiddelbart når det oppdages svakheter i etterlevelse.

Overholdelse av lover og forskrifter

Vi overholder lovene, reglene og forskriftene i landene der vi opererer. Hvis det er konflikt mellom lovverket og de etiske retningslinjene, står loven over retningslinjene. Hvis disse etiske retningslinjene angir en høyere standard enn det lokale lovverket, de kulturelle normene eller forretningspraksisen, gjelder de etiske retningslinjene.

Innhold

Forretnings- skikk

- Rettferdig konkurranse
- Økonomiske sanksjoner
- Regnskap
- Bærekraftig forretningsvirksomhet

Personlig adferd

- Gaver, representasjon og underholdning
 - Gaver til og representasjon for offentlige tjenestepersoner
 - Gaver til eller fra forretningspartnere
 - Representasjon for eller fra forretningspartnere
 - Unntak i ekstreme situasjoner
 - Tredjeparter
 - Sponsing og veldedige donasjoner
- Politikk og myndigheter
 - Politisk støtte
 - Lobbyvirksomhet
- Interessekonflikter
- Produktsikkerhet

Arbeidsmiljø

- Mangfold og inkludering
- Ikke-diskriminering / likeverdige muligheter
- Anti-trakassering
- Organisasjonsfrihet
- Tvangsarbeid og barnearbeid
- Minstelønn
- Alkohol, narkotika, våpen og tobakk
- Helse og sikkerhet
- Reisesikkerhet

Beskyttelse av eiendeler og informasjon

- Selskapets eiendom og konfidensiell informasjon
 - Beskytte eiendom og systemer
 - Beskytte konfidensiell informasjon, inkludert immaterielle rettigheter
 - Sosiale medier
 - Personlig bruk av selskapets eiendom
- Personopplysninger

Ditt engasjement

- Hvis du er i tvil: Spør!
- Meld fra om bekymringer og Speak Up (Si ifra)!

Forretningsskikk

Rettferdig konkurranse

Forretningssuksessen vår er basert på kvaliteten til produktene og tjenestene våre og menneskene som jobber hos oss. Vi støtter gratis og rettferdig konkurranse og overholder lovene som beskytter den. Vi inngår kun avtaler, forståelser og forpliktelser som er tillatt i henhold til aktuell konkurranselovgivning.

Håndtere konkurrenter

- Som en hovedregel bør kontakt med konkurrenter unngås så langt det er mulig.
- Dersom kontakt ikke kan unngås, må du aldri utveksle kommersielt sensitiv informasjon som for eksempel:
 - Prissetting eller retningslinjer for prissetting
 - Markedsandel
 - Produksjon, salgskapasitet eller volum
 - Kostnader, fortjeneste eller marginer
 - Kunder, leverandører og salgsområder
 - Vilkår og betingelser for salg
 - Salgs-, markedsførings- eller utviklingsstrategier
 - Kampanje-, lojalitets- eller rabattprogrammer
 - Strategiske prosesser eller planer som M&A-aktivitet, investeringer i anlegg eller nedstenginger
- Dersom en konkurrent forsøker å kommunisere om noen av disse emnene, må du stoppe samtalen umiddelbart, aktivt fjerne deg selv fra situasjonen (ved å forlate møtet) og rapportere hendelsen til avdelingen for etikk og etterlevelse eller juridisk avdeling.

- Det kan være legitime grunner til å kommunisere eller møte konkurrenter, for eksempel for å diskutere potensielle former for samarbeid eller M&A-transaksjoner. I disse situasjonene kan det være nødvendig å utveksle sensitive opplysninger. Før du kommuniserer med eller møter en konkurrent for et slikt formål, skal det være skriftlig godkjent av ledelsesnivået over deg. Avdelingen for etikk og etterlevelse gir deg skriftlige anbefalinger på forhånd.

Håndtere leverandører og kunder

- Rådfør deg med avdelingen for etikk og etterlevelse eller juridisk avdeling dersom du ønsker å inngå eksklusive eller begrensende avtaler med leverandører eller kunder.
- Vær klar over at det i de fleste land er ulovlig å angi faste videresalgspriser, og hold deg til anbefalte videresalgspriser.
- Nutreco-leverandører eller -kunder kan også være konkurrenter eller tilhøre større selskaper som konkurrerer med Nutreco. I slike tilfeller skal du kun utveksle informasjon som er nødvendig for det aktuelle forretningsforholdet. Du trenger ikke forhåndstillatelse til å samhandle med slike leverandører eller kunder så lenge du er innforstått med hva som er passende å diskutere. Hvis du er i tvil, kontakter du avdelingen for etikk og etterlevelse eller juridisk avdeling.

Bransjeforeninger

- Vær ekstra forsiktig med bransjeforeninger, på bransjemøter og på messer. Selv om det er helt legitimt å delta på slike aktiviteter, kan de også gi konkurrentene et møtested der de kan tilpasse virksomheten på feil måte, særlig på møter før eller etter arrangementene.
- Du må innhente skriftlig godkjenning fra administrerende direktør i BU for å bli medlem av og delta på møter i en bransjeforening. E&C vil gi skriftlig råd til ledelsen om vilkårene for at du skal kunne delta.

Forsiktighet med kommunikasjon

- Vær svært forsiktig når du kommuniserer, både via e-post, brev eller meldinger.
- Unngå språk som kan forårsake et feilaktig inntrykk om konkurransehemmende atferd.
- Hvis det du skriver kan bli feiltolket, kan du gi mer kontekst eller velge andre ord.
- Husk at elektronisk kommunikasjon, som e-post, ofte kan hentes frem i fremtiden, selv om du tror at du har slettet meldingene permanent.
- Husk at alt du kommuniserer, kan brukes som bevis ved et eventuelt søksmål.

Markedsinformasjon

- Anskaffelse av informasjon om konkurrentene kan ha en fordelaktig konkurransemessig effekt, ettersom det gjør det lettere for oss å forstå hvor vi kan forbedre tilbudet vårt.
- Bruk offentlig tilgjengelige ressurser for å få markeds kunnskap, for eksempel medierapporter, fagtidsskrifter, årsrapporter og markedsrapporter som er utgitt av tredjeparter.
- Du kan også bruke informasjon om konkurrenter som du får av kunder eller leverandører i forbindelse med at du prøver å imøtegå

konkurrerende tilbud, men det er viktig å trå varsomt.

- Du kan aldri direkte eller indirekte (via en tredjepart) innhente sensitiv informasjon fra en konkurrent. Hvis du er i tvil, kontakter du avdelingen for etikk og etterlevelse eller juridisk avdeling.

Spørsmål og svar

Jeg har en venn som er selger og jobber for en konkurrent. Noen ganger snakker vi om markedsføringsplaner. Er dette et problem? Ja, det er det. I slike samtaler som dette er det lett for deg å avsløre kommersielt sensitiv informasjon og bryte konkurranselovgeving som forbyr diskusjoner om markedsføring og prissetting.

Jeg ønsker å møte et selskap for å finne ut om det kan bli Nutreco-leverandør. Dette selskapet er imidlertid også en konkurrent. Har jeg lov til å møte dem?

Det kan være gode grunner til å møte denne konkurrenten. Men myndighetene er generelt mistenksomme når det gjelder slike møter. Vær forsiktig, og sørg for at møtet er lovlig i henhold til konkurranselovgevingen. Hvis du er i tvil, kontakter du avdelingen for etikk og etterlevelse eller juridisk avdeling.

For flere gode råd kan du gå til:

[Nutranet](#) > [Policy House](#) > [E&C](#) > [Fair competition](#)

Økonomiske sanksjoner

Som globalt selskap kan vi produsere, selge eller eksportere produktene våre i eller til land som er underlagt økonomiske sanksjoner. Vi overholder alle gjeldende lover og forskrifter for handel og økonomiske sanksjoner.

Våre retningslinjer

- Det er kun OpCo-er som har fått godkjenning av Nutreco-styret, som kan gjøre forretninger med parter som befinner seg i sanksjonerte land. På Nutranet finnes det en liste over sanksjonerte land.
- Autoriserte OpCo-er må oppfylle visse krav til etterlevelse.
- Alle OpCo-er er forbudte å gjøre forretninger med visse sterkt sanksjonerte land. På Nutranet finnes det en liste over disse landene.
- Kontakt avdelingen for etikk og etterlevelse eller juridisk avdeling dersom du ønsker ytterligere informasjon.

For flere gode råd kan du gå til:
[Nutranet](#) > [Policy House](#) > [E&C](#) > [Trade Sanctions & Export Controls Policy](#)

Regnskap

Vi fører tydelige, fullstendige og oppdaterte regnskaper som nøyaktig gjenspeiler forretningstransaksjoner og selskapets aktiva.

Våre retningslinjer

- Vi overholder gjeldende lover, generelt aksepterte regnskapsprinsipper og interne regnskapsprosedyrer.
- Vi holder ikke informasjon unna bøkene og har ikke hemmelige kontoer.

Spørsmål og svar

Jeg har ikke en økonomisk stilling. Er regnskapsintegritet fremdeles mitt ansvar?
> Ja, riktig journalføring er et ansvar vi alle deler. Du jobber kanskje med utgiftsrapporter, testdata og salgsfakturaer: Alle disse må være nøyaktige, fullstendige og korrekt oppført.

For flere gode råd kan du gå til:
[Nutranet](#) > [Policy House](#) > [Finance](#) > [Nutreco Accounting Manual](#)

Bærekraftig forretningsvirksomhet

Vi bidrar til økt bærekraftig proteinproduksjon i fôr-til-mat-kjeden. Virksomheten vår ser etter muligheter til å opprette felles verdier som er gunstige for hele bransjen og samfunnet vårt som helhet.

Vårt bærekraftprogram

- Nuterra er vårt omfattende program for bærekraft.
- Den er på linje med og bidrar til åtte av FNs mål for bærekraftig utvikling.
- Nuterras bærekraft-veikart setter tydelige mål, måler fremdrift og evaluerer miljøpåvirkningen på ernæringsløsningene våre.

Din rolle

Hver og én av oss har en rolle å spille for å gjøre Nutreco til en mer bærekraftig virksomhet.

Du kan hjelpe ved å:

- Sikre at alle Nutreco's direkte leverandører signerer en anskaffelseskontrakt. Denne kontrakten henviser til de etiske retningslinjene for forretningspartnere som inkluderer Nutreco's kriterier for bærekraft.
- Fremme transparens i bærekraft ved å rapportere fremdrift og utfordringer til Nutreco's bærekraftplattform.
- Aktivt fremme og delta i Nutreco's globale samfunnsdag i lokalsamfunnet ditt.
- Aktivt arbeide med å nå målene for bærekraft på arbeidsplassen og i lokalsamfunnet.
- Oppmuntre kunder, leverandører og andre eksterne interessenter til å lese Nutreco's årlige bærekraftrapport for å hjelpe oss med å skape felles verdier med hensyn til bærekraftutfordringene vi står overfor.
- Være talsmann for ansvarlig og bærekraftig aktivitet på arbeidsplassen og i lokalsamfunnet.

For flere gode råd kan du gå til:

[Nutranet](#) > [Policy House](#) > [Sustainability](#) > [Nuterra](#)

Personlig adferd

Gaver, representasjon og underholdning

Gaver og representasjon kan bidra til å bygge forretningsforhold, men kan bli bestikkelser hvis de blir tilbudt eller akseptert i bytte for en tjeneste eller forretningsfordel. Vi tillater ikke at bestikkelser eller tilretteleggingsbetalinger tilbys eller godtas i noen av våre forretningsaktiviteter rundt om i verden, både når det gjelder myndigheter og privat sektor.

Bruk sunn fornuft

Spør alltid deg selv om det å tilby eller akseptere en gave eller invitasjon kan (antas å) påvirke deg eller noen andre til å ta forretningsbeslutninger.

Hva du bør vite

Bestikkelser betyr å gi, tilby eller love bort noe av verdi for å påvirke en forretningsbeslutning.

Gaver kan være gjenstander, kontanter, kuponger, gavekort, fordelaktige lån eller noe annet av verdi.

Representasjon kan involvere lunsjer eller middager, underholdning, sportsarrangementer, reiser eller overnattinger.

Tilretteleggingsbetalinger er små beløp som betales til offentlige tjenestepersoner for å fremskynde rutinemessige eller administrative handlinger, for eksempel utstedelse av lisenser eller visum.

Gaver til og representasjon for offentlige tjenestepersoner

- Ikke gi noen gaver, bortsett fra Nutreco-merket reklamemateriell av begrenset verdi, til offentlige tjenestepersoner eller familiene deres.
- Representasjon skal ha en fornuftig verdi og være tillatt i henhold til lokale lover og forskrifter.

Gaver til eller fra forretningspartnere

- Du må aldri tilby, be om eller godta en gave for å få urettmessige forretningsfordeler.
- Pass på at du ikke bryter nasjonale lover eller kjente retningslinjer som gjelder for mottakeren.
- Vær ekstra forsiktig i gitte omstendigheter, for eksempel under forhandlinger, i anbudsfasen eller under søksmål.
- Gaver i form av kontanter eller likvide midler (for eksempel gavekort, kuponger og verdipapirer) er ikke tillatt.
- Gaver som tilbys eller godtas, kan ikke overstige EUR 100 i verdi. For hver forretningspartner kan det ikke tilbys eller mottas gaver mer enn fire ganger per år.
- Hvis en gave som ikke overholder disse reglene, ikke kan avslås på rimelig grunnlag, kan du godta den så lenge den ikke umiddelbart utløser returgaver eller -handling. Du må imidlertid

informere neste ledelsesnivå så fort som mulig, og du kan ikke beholde gaven selv.

Representasjon for eller fra forretningspartnere

- Det er tillatt å tilby eller ta imot representasjon hvis denne er av rimelig verdi, fremmer forretningsrelasjoner, uttrykker god smak, ikke bryter kjente retningslinjer som gjelder for mottakeren, og blir tilbudt med utgangspunkt i høflighet.
- Forretningspartnere som besøker Nutreco-anlegg eller -arrangementer, kan tilbys rimelige og forholdsmessige reiser og overnattinger. Du skal kun tilby det samme til ektefeller og familiemedlemmer hvis det er passende.

Avvik krever godkjenning

- Eventuelle avvik fra disse reglene krever skriftlig forhåndsgodkjenning fra neste ledelsesnivå etter skriftlig anbefaling fra avdelingen for etikk og etterlevelse

Unntak i ekstreme situasjoner

Hvis du må utføre en betaling for å unngå en umiddelbar og oppriktig trussel mot helse, sikkerhet eller ulovlig forvaring av deg selv eller en kollega, har du lov til å gjøre det. Rapportér betalingen umiddelbart til ledelsesnivået over deg og avdelingen for etikk og etterlevelse.

Tredjeparter

- I tillegg til at vi ikke skal betale eller motta bestillinger selv, må vi også sørge for at tredjeparter ikke betaler eller mottar bestillinger på vegne av oss. Derfor har vi innført en prosedyre for vurdering av tredjeparter ("TPDD") som hjelper oss med å bedømme risikoene knyttet til visse kategorier av tredjeparter og å ta forholdsregler for å håndtere disse risikoene.
- Disse retningslinjene gjelder for følgende tredjeparter:
 - Salgsagenter
 - Tollagenter
 - Rådgivere som representerer Nutreco
 - Mellommenn
 - Partnere i fellesforetak (JV)
 - Deltagelse (selskaper utenfor gruppen som Nutreco har aksjer i)
 - Tredjeparts lobbyister
- Relasjonseierne skal sørge for at det iverksettes passende risikoreducerende tiltak i henhold til retningslinjene for vurdering av tredjeparter ("TPDD"). Avdelingen for etikk og etterlevelse kan støtte gjennomføringen av disse handlingene.

Sponsing og veldedige donasjoner

- Sponsing involverer støtte til organisasjoner eller arrangementer for å fremme Nutreco-merkevarer og- virksomheter.
- Veldedige donasjoner (i kontanter eller naturalia) gis til ideelle organisasjoner uten at det forventes direkte fordeler for selskapet.
- Sponsing og veldedige donasjoner må:
 - oppfylle kravene som er fastsatt i Nutreco's retningslinjer mot bestikkelser og korrupsjon
 - godkjennes skriftlig av neste ledelsesnivå etter anbefaling fra avdelingen for etikk og etterlevelse

For flere gode råd kan du gå til:

[Nutranet > Policy House > E&C > Anti-Bribery & Corruption Policy](#)

[Nutranet > Policy House > E&C > Third Party Due Diligence Policy](#)

Spørsmål og svar

En av leverandørene tilbyr meg billetter til en konsert som hun ikke kan delta på. Kan jeg ta imot?

> Nei. Selv om billettene faller innenfor grensen på EUR 100, gir ikke arrangementet muligheter til å forsterke relasjonen med leverandøren, ettersom hun ikke kommer til å være der sammen med deg.

En konsulent jeg jobber regelmessig sammen med, ber meg om å bli med på en sportsbegivenhet. Kan jeg ta imot?

> Ja, det kan du, forutsatt at opplegget er av beskjedne verdi og ikke er ment å påvirke forretningsbeslutninger.

En statsansatt spurte om jeg kunne hjelpe datteren hans med å få praksisplass hos Nutreco. Han sier at det vil gagne relasjonen vår.

> Vær forsiktig. Du kan gi den statsansatte informasjon om praksisplasser og gi datteren hans muligheten til å søke på samme måte som de andre kandidatene gjør. Ikke gi henne noen form for særbehandling.

Mens jeg står fast på grensen, får jeg tilbud av en av tollagentene om å bruke hurtigkøen i bytte mot litt kontanter. Er dette greit?

> Nei. Dette virker som en tilretteleggingsbetaling. Situasjonen hadde vært annerledes hvis det var en offisiell hurtigkøtjeneste som du fikk en offisiell kvittering for.

Politikk og myndigheter

Politisk støtte

- Vi er opptatt av å være nøytrale når det gjelder politiske partier og kandidatene deres. Som selskap gir vi ikke bidrag til lokale, regionale eller nasjonale politiske innsamlingsarrangementer.
- Nutreco anerkjenner imidlertid din individuelle rett til å delta i politiske prosesser på fritiden og på egen regning.

Lobbyvirksomhet

- Lobbyvirksomhet handler om å prøve å påvirke politiske beslutningstakere eller lovgivere vedrørende en spesiell sak. Det må gjøres åpent og sannferdig og må aldri involvere gaver, underholdning eller donasjoner.
- Lobbyvirksomhet fra ansatte krever skriftlig forhåndsgodkjenning fra ledelsesnivået over etter skriftlig anbefaling fra avdelingen for etikk og etterlevelse.
- Lobbyvirksomhet som involverer en tredjepart krever skriftlig forhåndsgodkjenning fra Nutreco-styret etter skriftlig råd fra avdelingen for etikk og etterlevelse.

For flere gode råd kan du gå til:
[Nutranet > Policy House > E&C > Anti-Bribery & Corruption Policy](#)

Interessekonflikter

Forretningsbeslutningene vi foretar, skal aldri baseres på egne private interesser. Vi skal alltid prøve å unngå reelle eller oppfattede konflikter mellom private interesser og det profesjonelle ansvaret. Interessekonflikter skal rapporteres umiddelbart.

Eksempler

Interessekonflikter kan oppstå når personlige interesser påvirker (eller ser ut til å påvirke) vår evne til å ta uhildete forretningsbeslutninger. Vanlige eksempler inkluderer:

- hvis du har økonomiske interesser hos en av Nutreco's forretningspartnere eller konkurrenter
- hvis du utfører forretninger på Nutreco's vegne med noen du har et nært personlig forhold til
- hvis du selv tar en forretningsmulighet som er ment for Nutreco, eller som du formidler videre til noen andre
- hvis du rekrutterer eller er leder for familiemedlemmer eller nære venner

Din rolle

- Unngå så mye som mulig situasjoner med (reelle eller oppfattede) interessekonflikter.
- Ikke delta i beslutningstaking som skaper en (reell eller oppfattet) interessekonflikt.

- Ikke gi fortrinnsbehandling til familiemedlemmer eller nære venner.
- Tilkjennegi skriftlig (potensielle) interessekonflikter til ledelsesnivået over deg.

Ledelsen gir deg en skriftlig avgjørelse etter råd fra avdelingen for etikk og etterlevelse.

Styreverv

Søk godkjenning fra ledelsesnivået over deg om (tilsyns-)styreverv eller rådgivende roller som kan være i konflikt med ansvarsområdene du har som Nutreco-ansatt. Det blir tatt en skriftlig avgjørelse etter at det har kommet en skriftlig anbefaling fra avdelingen for etikk og etterlevelse.

Romantiske forhold

Romantiske forhold kan bli et problem hvis de ansatte det gjelder, arbeider i den samme rapporteringslinjen. I disse tilfellene må begge de ansatte bekjentgjøre forholdet til HR-avdelingen eller det neste ledelsesnivået, slik at mulige konsekvenser kan vurderes og eventuelle ordninger tilrettelegges for.

Husk

Interessekonflikter er ikke nødvendigvis brudd på disse etiske retningslinjene, men dersom man ikke bekjentgjør konflikter med én gang, er det et brudd.

Spørsmål og svar

Jeg er på utkikk etter en ny leverandør. En venn av meg eier et selskap som er godt posisjonert for å levere til Nutreco. Kan jeg ta samarbeide med henne om dette?
> Nei, du kan ikke selv samarbeide med henne om dette. Du kan introdusere vennen din til en kollega som kan behandle henne som enhver annen mulig leverandør. Du kan ikke være involvert i den aktuelle beslutningen.

Jeg har blitt tilbudt en rolle i styret til et annet selskap. Har jeg lov til å akseptere denne rollen?
> Før du godtar, må du først bekjentgjøre dette tilbudet til neste ledelsesnivå. Du kan bare godta denne rollen etter at lederen din har godkjent den med bakgrunn i skriftlige anbefalinger fra avdelingen for etikk og etterlevelse.

For flere gode råd kan du gå til:

[Nutranet](#) > [Policy House](#) > [E&C](#) > [Anti-Bribery and Corruption Policy](#)

Produktsikkerhet

Nutrecos bærekraftige utvikling er basert på produktsikkerhet, kvalitet og integritet. Ved å overholde lovbestemte krav og de interne standardene våre beskytter vi mennesker og dyr mot farlige stoffer.

Vårt sikkerhets- og kvalitetsprogram

- Nutrace er det proaktive programmet som hele selskapet bruker for å sikre fôr-til-mat-kvalitet og -sikkerhet.
- Det sikrer kvaliteten på Nutreco-produktene og -tjenestene og samsvarer med lovgivningen. Det hjelper oss med å innfri kravene til kundene.
- Vi informerer kundene våre ved hjelp av tydelig merking og produktdokumentasjon, slik at de trygt kan bruke produktene våre.
- Vi håndterer alle sikkerhetsrelaterte klager på alvor, og sørger for at de undersøkes grundig. Ved behov rapporterer vi videre til de aktuelle tilsynsmyndighetene.
- Vi deler informasjon om mat- og førsikkerhetsaker både internt og eksternt.

Din rolle

- Vær oppmerksom på situasjoner som kan føre til at produktene våre blir kompromittert.
- Hvis du ser eller mistenker noe som kan ha negativ innvirkning på sikkerheten eller kvaliteten på produktene våre, skal du si ifra og rapportere det umiddelbart.

For flere gode råd kan du gå til:
[Nutranet](#) > [Policy House](#) > [Product Safety](#)

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljø

Vi er forpliktet til å levere et trygt og inkluderende arbeidsmiljø som legger til rette for samarbeid, og der ansatte og forretningspartnere blir respektert og verdsatt.

Mangfold og inkludering

- Vi tiltrekker oss, utvikler og innehar en arbeidsstyrke som er like mangfoldig som markedene vi betjener.
- Vi fremmer mangfold og inkludering ved å:
 - respektere sammensetningen av hverandres talenter, evner og erfaringer
 - verdsette hverandres bidrag
 - fremme en atmosfære av tillit, åpenhet og oppriktighet

Ikke-diskriminering / likeverdige muligheter

- Vi rekrutterer, behandler, forfremmer og kompenserer ansatte og jobbsøkere basert på meritter, kvalifikasjoner og jobbrelevante resultater.
- Vi diskriminerer ikke med hensyn til kjønn, rase, religion, alder, funksjonshemming, seksuell legning, nasjonalitet, politisk ståsted og sosial eller etnisk opprinnelse.

Anti-trakassering

- Vi ønsker å tilby et arbeidsmiljø uten trakassering og respektløs oppførsel.
- Trakassering inkluderer uønsket verbal, visuell eller fysisk adferd som skaper et truende eller støtende miljø.
- Eksempler inkluderer:
 - grovt språk eller grove vitser
 - skremmende eller truende atferd
 - nedsettende kommentarer
 - fiendtlighet overfor andre på grunn av personlige egenskaper
 - uønskede seksuelle fremstøt eller bemerkninger
- Du kan bidra ved alltid å behandle andre slik du ønsker å bli behandlet selv.

Organisasjonsfrihet

- Vi respekterer alle ansattes rett til å bli med i fagforeninger eller å ha anerkjent ansattrepresentasjon i samsvar med loven.
- Vi anerkjenner retten til å gå i kollektive forhandlinger.

Tvangsarbeid og barnearbeid

- Vi skal ikke bruke barnearbeid eller noen annen form for tvangsarbeid.
- Minimumsalderen for ansettelse eller arbeid skal ikke være lavere enn alderen for fullføring av obligatorisk skolegang slik det oppgis av den nasjonale lovgivningen, og i alle tilfeller bør den ikke være under 15 år.
- Vi overholder de internasjonale arbeidsstandardene.

Minstelønn

Alle de ansatte er berettiget den lovfestede minstelønnen, slik den er offentliggjort av myndighetene i landene der vi driver virksomhet.

Alkohol, narkotika, våpen og tobakk

- Vi tolererer ikke arbeid under påvirkning av narkotika eller alkohol.
- Inntak av alkohol er forbudt i alle produksjonsanlegg. I andre Nutreco-lokaler er alkoholkonsum kun tillatt utenom arbeidstid.
- Det forventes at du utfører jobben din uten bruk av stoff som kan svekke arbeidsytelsen din (Slik som medisiner).
- Vi tillater ikke skytevåpen eller andre våpen på våre arbeidsteder uten skriftlig forhåndsgodkjennelse fra ledelsen i OpCo'et og etter skriftlig anbefaling fra avdelingen for etikk og etterlevelse.
- Røyking er forbudt på alle arbeidsområdene, i alle kontorene og anleggene.

Spørsmål og svar

Sjefen blir ofte sint og skriker til folk. Er det trakassering?

> Det kommer an på, men situasjonen skaper uansett et negativt arbeidsmiljø og bør håndteres. Si ifra til HR-avdelingen eller avdelingen for etikk og etterlevelse, eller legg inn en melding via Speak Up.

En av kollegene mine har sendt en upassende vits til meg og noen av de andre i teamet. Jeg synes det er støtende. Hva bør jeg gjøre?

> Støtende atferd er ikke akseptabelt. Hvis du føler deg ukomfortabel med å snakke med kollegaen din selv, kan du ta kontakt med lederen din, HR-avdelingen eller avdelingen for etikk og etterlevelse, eller legge inn en melding via Speak Up.

For flere gode råd kan du gå til:

[Nutranet > Policy House > HR > Global Human Resources Policy](#)

Helse, Sikkerhet og miljø

Vi er sterkt overbevist om at null skader er mulig. Vi er forpliktet til å:

- Ivareta helsen og sikkerheten til våre ansatte, entreprenører og besøkende.
- Omtanke for miljøet ved å ikke sløse bort begrensede ressurser.

Din rolle

- Alle våre ansatte må overholde Nutreco's standarder, prosedyrer og retningslinjer for HMS.
- Gi beskjed om mangler og kommuniser med kolleger angående sikkerhetsanliggender.
- Ta deg kort tid til å evaluere risikoene og sikre at arbeidet kan utføres på en sikker måte.
- Hold arbeidsområdet trygt, rent og ryddig, for å hindre skli-, snuble- og fallulykker.
- Respekter strengt de livreddende reglene på anlegget.
- Følg trafikkregler.
- Ikke send tekstmeldinger eller les e-poster på telefonen mens du kjører bil. Bare ring med håndfri.
- Bruk personlig verneutstyr i henhold til arbeidskrav.
- Bruk riktig utstyr og verktøy til å utføre oppgaven på en sikker måte.
- STOPP en oppgave hvis du mener at sikkerhet ikke er tilstrekkelig, rapporter og vent til en autorisert person iverksetter egnede risikokontrolltiltak.
- Handle med respekt og utfordre eventuelle utrygge forhold og handlinger du ser eller oppfatter.
- Rapportert enhver hendelse, inkludert nestenulykker eller farlige situasjoner, og dra nytte av den for å lære og unngå at hendelsen gjentar seg.
- Anerkjenn og rapporter positiv adferd.

For flere gode råd kan du gå til:

[Nutranet > Policy House > HSE Policy](#)

Reisesikkerhet

Når du reiser i forbindelse med jobb, ønsker Nutreco at du som ansatt skal være så trygg som mulig. Retningslinjene for reisesikkerhet gir klare instruksjoner om å begrense risiko.

- Reis kun hvis det er avgjørende, og hvis andre samarbeidsmidler (som for eksempel nettmøter) ikke er tilstrekkelige.
- Alle flyvninger må godkjennes som oppgitt i retningslinjene for globale reiser.
- Alle flyvninger må bestilles via reisebyråer godkjent av Nutreco's avdeling for anskaffelser.
- Reisende må konsultere landets/regionale informasjons- og risikovurderinger som oppgis av eksterne kilder (internasjonale SOS, BCD TripSource- og lokale helsemyndigheter).
- Reiser til land eller regioner med høy (rød) eller ekstrem risikovurdering (mørkerød) som definert av internasjonal SOS, må godkjennes som oppgitt i retningslinjene for reise.
- Reisende må overholde landets inngangsbegrensninger, lokale regler fra myndigheter samt helseinstruksjoner.
- Ta medisinske forholdsregler som vaksinasjon.
- Last ned International SOS-appen. I nødstilfeller bruker du kontaklinformasjonen som er oppgitt der.

For flere gode råd kan du gå til:

[Nutranet](#) > [Policy House](#) > [HR](#) > [Travel Security Policy](#)

Beskyttelse av eiendeler og informasjon

Selskapets eiendom og konfidensiell informasjon

Eiendelene våre består blant annet av fast eiendom og utstyr, IT-systemer (for eksempel bærbare datamaskiner, mobiltelefoner), immaterielle rettigheter (patenter, varemerker og merkevarer) og konfidensiell informasjon (kunnskap, formuleringer, forretningsplaner og leverandør- eller kundeopplysninger). Vi er alle ansvarlige for å beskytte selskapets eiendom.

A. Beskytt eiendelene og systemene våre

- Oppbevar IT-utstyret som du har fått tildelt, på sikre steder.
- Rapporter umiddelbart eiendom som er tapt, stjålet, skadet, utrygg eller har behov for reparasjon.
- Installer kun programvare og programmer som overholder IT-brukerveiledningen til Nutreco.

B. Beskytt den konfidensielle informasjonen, inkludert immaterielle rettigheter

- Konfidensiell informasjon er informasjon som ikke er tilgjengelig for allmennheten, og som kan være til nytte for konkurrenter eller skadelig for Nutreco, hvis den gjøres kjent.
- Hold konfidensiell Nutreco-informasjon sikker fra uautorisert offentliggjøring og misbruk.
- Tilgang til, bruk eller deling av konfidensiell informasjon skal kun forekomme i den grad det er nødvendig for å oppfylle arbeidsoppgavene.

C. Sosiale medier

- I sosiale medier skal du alltid henvise til Nutreco på en profesjonell måte. Du skal ikke dele bilder eller videoer fra innsiden av lokalene våre.
- Be om tillatelse fra kollegaene dine før du legger ut bilder av dem.
- Ikke snakk på vegne av Nutreco med mindre du har autorisasjon til å gjøre det.

D. Personlig bruk av selskapets eiendom

- Begrenset personlig bruk av selskapets IT-ressurser er tillatt hvis den ikke har en negativ innvirkning på den daglige driften av virksomheten.
- Personlig bruk skal ikke involvere ulovlig, seksuelt eksplisitt, diskriminerende eller på annen måte upassende materiale og/eller aktiviteter, som for eksempel spill.
- Nutreco forbeholder seg retten til å overvåke bruken av IT-systemene og informasjon uten forhåndsvarsel og i den grad det er tillatt ved lov.
- Eiendeler som eies av deg personlig (BYOD) og som brukes til å behandle og/eller lagre Nutreco-informasjon, må overholde IT-brukerveiledningen til Nutreco.

For flere gode råd kan du gå til:

[Nutranet > Policy House > IT > IT Users Instructions](#)
[Nutranet > Policy House > Communications > Social Media Policy](#)

Personopplysninger

Vi respekterer personvernet til de ansatte, kundene, leverandørene og forretningspartnerne. Vi samler kun inn og bruker personopplysninger som er nødvendig for virksomheten vår. Vi behandler personopplysninger med forsiktighet og på en sikker måte. Nutreco har utnevnt et personvernombud (Group Privacy Officer) som holder øye med datapersonvernprogrammet vårt.

Behandling av personopplysninger

- Når det gjelder vern av persondata, handler det i hovedsak om «behandling av personopplysninger».
- Personopplysninger er all informasjon som kan brukes til å identifisere en person – for eksempel navn, adresse, e-postadresse osv.
- Behandlingen av personopplysninger inkluderer alle handlinger du foretar deg med disse dataene, inkludert innsamling, lagring og sletting av data.

Din rolle

Spør alltid deg selv om dataene du behandler, er personopplysninger. Hvis svaret er ja, må du huske følgende:

- Du skal kun samle inn og behandle personopplysninger som du virkelig trenger.

- Du skal kun dele personopplysninger med personer som trenger dem for å utføre jobbene sine.
- Hold personopplysningene som du behandler, oppdatert.
- Slett personopplysninger du ikke lenger trenger.
- Sørg for at enkeltpersoner som vi samler inn opplysninger om, er godt informert om hvordan disse opplysningene behandles.
- Iverksett de nødvendige (IT-)sikkerhetstiltakene for å beskytte de personlige dataene du behandler, helt fra det øyeblikket du samler dem inn, og helt til du sletter dem.

Vær oppmerksom

- Rapportert alltid mulige databrudd til privacy@nutreco.com. Det oppstår databrudd når personopplysninger (1) blir permanent borte eller (2) havner hos feil person utenfor selskapet på en måte som kan føre til misbruk.
- Enkeltpersoner har rett til å få tilgang til personopplysningene sine og å få dem korrigert eller fjernet. Eventuelle forespørsler må videresendes til privacy@nutreco.com.
- Når tredjeparter behandler personopplysninger på vegne av Nutreco, må du sørge for at det foreligger en god avtale om behandling av data.

Spørsmål og svar

Jeg vil gjerne sende et nyhetsbrev til alle kundene mine. Kan jeg det?

> Ja, så lenge den sendes kun til eksisterende kunder. For potensielle kunder må du først spørre dem om de ønsker det, før du sender nyhetsbrev eller annen informasjon.

For å feire fullføringen av et større prosjekt vil en av leverandørene gjerne sende en personlig takkegave til bostedsadressene til medlemmene i prosjektteamet. Kan jeg dele navnene og bostedsadressene til prosjektteammedlemmene med leverandøren?

> I slike situasjoner bør du ta kontakt med konsernets personvernombud på privacy@nutreco.com. Selv om gesten er godt ment, og prosjektteammedlemmene sikkert gjerne tar imot gaven, kan det være problematisk å dele opplysningene. Konsernets personvernombud kan hjelpe deg med å finne den beste tilnærmingen.

For flere gode råd kan du gå til:

[Nutranet](#) > [Policy House](#) > [E&C](#) > [Privacy Codes for Employee and Customer Data](#)

Ditt engasjement

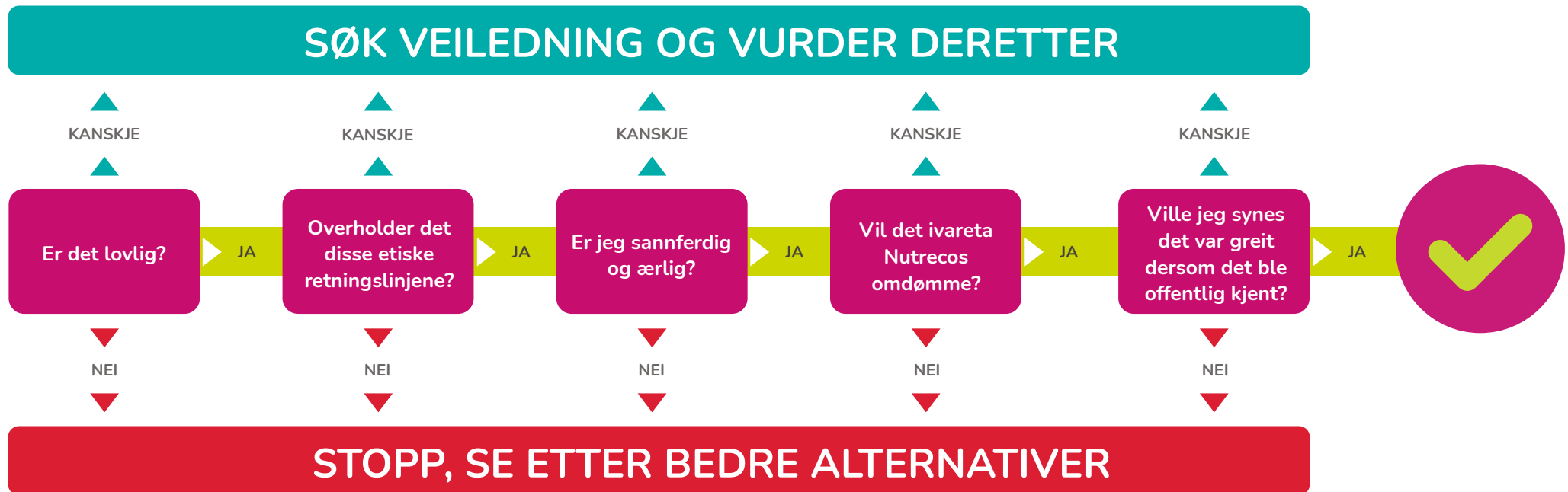
Hvis du er i tvil: Spør!

Mens de etiske retningslinjene og andre retningslinjer er godt definerte, er ikke alltid hverdagen like enkel. Du kan komme i utfordrende situasjoner der det ikke er umiddelbart innlysende hva du burde gjøre. Hvis du er usikker på hva du skal gjøre eller hvilken beslutning du skal ta, kan du stille deg selv disse spørsmålene:

Hvis svaret på noen av disse spørsmålene er «nei», skal du ikke fortsette.

Hvis svaret er «kanskje», søker du veiledning, og her er noen måter du kan gjøre det på:

1. Snakk med lederen din. Hun eller han kjenner selskapet og situasjonen din best.
2. Snakk med en leder på høyere nivå.
3. Kontakt avdelingen for etikk og etterlevelse eller juridisk avdeling.

Ta opp bekymringene dine og si ifra!

Virksomheten vår er bygget på den tilliten vi opparbeider oss fra interessentene våre. Eventuelle brudd på de etiske retningslinjene og andre retningslinjer svekker denne tilliten. Hvis du ikke følger de etiske retningslinjene, kan du sette kollegene dine og virksomheten vår i fare. Derfor er det viktig at du rapporterer om mistanker om brudd på de etiske retningslinjene. Det finnes flere trygge måter å gjøre dette på.

«Gode nyheter kan spre seg sakte, dårlige nyheter bør spres fort.»

I tråd med dette prinsippet, som SHV forholder seg til, skal du rapportere om mulige brudd på de etiske retningslinjene med en gang du blir oppmerksom på dem. Det vil hjelpe oss å løse dem før de har en negativ virkning på Nutreco. Som leder bør du oppfordre til «Speak up» (Si ifra): Snakk om det, lytt nøye og handle på en rettferdig og pålitelig måte.

Hvor kan du si ifra om bekymringene dine?

Det finnes flere måter:

- snakk med lederen din eller en leder på høyere nivå
- snakk med HR
- snakk med avdelingen for etikk og etterlevelse eller juridisk avdeling
- send en melding til compliance@nutreco.com
- legg igjen en melding ved hjelp av varslingslinjen Speak Up

Speak Up

- Speak Up (Si ifra) er det sentrale varslingsprogrammet til SHV.
- Du finner informasjon om Speak Up på spesielle oppslagstavler på nesten alle anleggene våre.
- Speak Up kan nås på nettet (www.shvspeakup.com) eller på telefon ved bruk av det kostnadsfrie nasjonale nummeret som finnes på oppslagstavlen der du jobber.
- Rapporteringen kan gjøres med navn eller anonymt.

Undersøkellesprosess

- Rapportene vil bli undersøkt av én eller flere interne og uavhengige etterforskere.
- Fakta om situasjonen vil bli samlet inn ved å gjennomgå relevante dokumenter og ved hjelp av intervjuer.
- Vi respekterer personvernet og konfidensialiteten til alle som er involvert i prosessen, så langt det er mulig.
- Ansatte som er under etterforskning, vil bli varslet og har rett til å bli hørt så tidlig som mulig i løpet av prosessen.
- Varsleren (hvis kjent) får tilbakemeldinger om utfallet av undersøkelsen.

Retningslinjer mot represalier

Vi tolererer ikke represalier mot noen som, i god tro, rapporterer om et potensielt brudd på de etiske eller interne retningslinjene. Alle former for represalier kan føre til disiplinærtiltak, opptil og inkludert opphør av ansettelsesforholdet.

Korrigerende tiltak

Hvis vi fastslår at det har vært et brudd på de etiske eller andre retningslinjene, vil korrigerende tiltak mot de(n) involverte ansatte bli vurdert. Det kan være alt fra å sende de(n) ansatte en bekreftelse på reglene og til å sende et formelt varselsbrev for å avslutte ansettelsesforholdet, og det er avhengig av:

- om atferden var utilsiktet eller tilsiktet
- om atferden involverte lovbrudd
- om atferden involverte uærlighet, tyveri, svindel eller personlig vinning
- om atferden var gjentakende eller systemisk
- om den ansatte samarbeidet fullt ut eller prøvde å skjule noe
- den ansattes stillingsnivå i organisasjonen
- om den ansatte egenrapporterte eller ikke.

Spørsmål og svar

Jeg mistenker – men jeg er ikke sikker på – at noen bryter med de etiske retningslinjene. Bør jeg holde mistankene mine for meg selv til jeg er sikker?
> Nei. Hvis du mistenker et brudd, må du si ifra om det. Rapportering i god tro betyr at du også kan dele bekymringer som du mener er sanne, men som kan, etter etterforskningen, vise seg å være ubegrunnet.

Nutreco

Stationsstraat 77
3811 MH Amersfoort
Nederland

T +31 (0)33 422 6100
compliance@nutreco.com
www.nutreco.com

Trade Register no 16074305 Eindhoven (NL)

